

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 86. szám

Ára: 50 fillér

Szerda, 1966. április 13.

Út a jövőbe

Mennyi öt esztendő? Sok? Munkában gyorsan telik az idő. Kevés? A Központi Statisztikai Hivatal vasárnap közzétett jelentése a második öt éves terv teljesítéséről alighanem a legjobb bizonyosága annak, hogy mire képesek egy ország önnön felemelkedésükért küzdő dolgozói.

Az eredményeket vizsgálva elsősorban a változások a figyelemreméltóak, nem annyira a pusztán mennyiségi növekedés, hanem inkább az, ami a gazdaság, az élet arcát változtatja meg. Mert kétségtelenül nagy fontosságú, hogy az ipari termelés öt év alatt csaknem a másfélszeresére nőtt, de annál sokkal fontosabb, hogy a termelés növekedése majdnem kétharmad részben a termelékenység emelkedéséből származott, és csak egyharmadát a szélesebbkörű foglalkoztatottságból. Ha már a tervidőszak első éveitől következetesen erre törekednek az ipar vezetők, akkor teljesben megvalósult volna ez a rendkívül fontos követelmény. Mindenesetre biztató, hogy az utóbbi években e tekintetben határozottan javuló az eredmények.

Számottevően változott a tervidőszakban az ipari termelés szerkezete: az átlagossal jóval nagyobb mértékben nőtt — többek között — például a vegyipar és a gépipar produktivitása és ezeken belül egészen kiugróan néhány fontos ágazat, ami szintén megfelel a terv célkitűzéseinek. Nem mutat ilyen pozitív képet az ipari termékek exportjának alakulása; a többi között a gépipar cikkeiben nem növekedett olyan mértékben az export, mint maga a termelés.

A mezőgazdaságot tekintve — miután a tervidőszak kezdetére befejeződött a nagyüzemi szocialista átalakítás — az a legfeljebb, hogy kerekén kétszer annyi beruházást fordított a mezőgazdasági célokra az ország, mint az előző öt esztendőben, s ennek kezdeti eredményei már mutatkoznak. Gyors ütemben nőtt a műtrágya felhasználása, az öntözött terület, a gyümölcs- és a szőlőtelepítés, valamint általában a gazdaságok gépellátottsága. A mezőgazdasági termelés értéke átlagosan tíz százalékkal magasabb, mint a korábbi években volt, de ennél is fontosabb, hogy a mezőgazdaság árutermelése, a termékek áruvá bocsátása nagyobb mértékben növekedett, mint a termelés. Emelkedtek a termésátlagok, nagyobb az állatállomány, nőtt a hús- és a tojástermelés, ám figyelmeztető jelek, hogy a burgonya termésátlaga lényegesen kisebb a korábbinál, s kismértékben csökkent a szarvasmarha-állomány, változatlan a tejtermelés mennyisége.

A személyközlekedés, az utazás jellege, fő eszközei is változóban vannak. Előtérbe került az autóbussz, a vasúti vonatásban pedig a Diesel- és a villamos-üzem. És ha már az utazásról esik szó, hadd említsük a jelentés érdekes adatait az idegenforgalomról, amely öt év alatt, a külföldiek beutazásait tekintve az ötszörösére, a magyarok külföldi utazásait tekintve pedig szintén a többszörösére fejlődött.

Minden tervjelentés legbeszédebb fejezete a beruházásokról szól. Csak hogy felélesszünk vagy éves vonatkozásban ezt még csak nyomom lehet követni, öt esztendő távlatában azonban csaknem lehetetlen. Hosszú bekezdésben át olvassuk a nehézipar, valamint a könnyű- és az élelmiszeripar, a mezőgazdaság és a közlekedés öt év alatt tett alá került, csupán legfontosabb, új létesítményeinek felsorolását, azután a kereskedelmi és a kommunális, a kulturális és az egészségügyi főbb beruházások hosszú sorát, amiből itt legfeljebb jellemző példákat ragadhatunk ki. Mondjuk a Tiszai Vegyikombinat nitrogénműtrágyagyárát, a Dunai Vasmű hideghengerművét, az Orosházán épült üvegyárat, Nyíregyháza és Békéscsaba új konzervgyárát, a több mint harmincezer traktort, a hater-hatszáz gabonakombajnt, a Balaton partján épült szállodákat, vagy a 3100 általános iskolai és a 870 középiskolai osztályterem felépítését.

Különösen nagy figyelemmel tanulmányozzuk a jövedelmekről, valamint a kereskedelmi forgalom alakulásáról közölt adatokat. Az öt éves terv mintegy 16—17 százalékkal jelölte meg a munkások és alkalmazottak egy főre jutó reáljévedelmének célszerű növekedését — s a fejlődés tényleges mértéke öt év alatt meghaladja a 18 százalékat. Ez azonban nem feleltetheti, hogy az egy keresőre jutó reál — amely a munkások és alkalmazottak átlagkeresetét és a fogyasztói árakat összefüggésükben fejezi ki — 9 százalékkal növekedett, ami viszont alatta marad a terv eredeti célkitűzéseinek. Érthető a reáljévedelmek jelentékeny emelkedése, ha a társadalmi juttatások gyors ütemű növekedését is figyelembe vesszük. Hogy mást ne említsünk, a múlt év végén a nyugdíjasok száma elérte az egymillió-százszázötöt, ami mintegy háromszázszázalékkal haladja meg az 1960. évi létszámot. És hasonló fejlődésről számolhat be a jelentés a családi pótlék kifizetések, az egészségügyi juttatások, általában a társadalombiztosítás minden fontos vonatkozásában.

A fogyasztás megközelítőleg elérte a tervben előirányozott színvonalat, és ami különösen figyelemre méltó — a saját termelésből történő fogyasztás terhére —, erőteljesen növekedett a kereskedelmi vásárlók aránya. Leginkább az úgynevezett tartós fogyasztási cikkek beszerzése öltött nagy méreteket, elég ha az öt év alatt megvásárolt mintegy háromnegyedmillió tévékészülékre és a több mint kétszáz ezer elektromos hűtőszekrényre gondolunk. Itt említhetjük a tervidőszakban felépített 282 ezer új lakást, melynek tekintélyes része magánérőből épült, valamint a forgalomba került, majdnem ötvenezer magán személygépkocsit, miután az utóbbiak egyike sem elégíti ki még korántsem az igényeket, érthető módon itt utalunk a lakosság megtakarításaira, amelyek a múlt év végére már húszmilliárd forint fölé emelték a takarékbetét-állományt.

Az életkörülmények alakulásának napjainkban egyik legfontosabb jellemzője a szolgáltatások színvonala. A szobanforgó öt évben mintegy harminc százalékkal növekedett az igénybe vett szolgáltatások mértéke. Ezen belül a fűtés-, világítás-, a víz- és gázszolgáltatás nem kevesebb, mint nyolcvan százalékkal növekedett. Tekintélyes összeget fordított a lakosság a megnövekedett számú háztartási gépek és eszközök javítására és karbantartására — bár ilyen irányú szükségleteit még teljes mértékben és megfelelő kényelemmel nem elégítette ki —, egyszersmind feltűnő módon csökkentette a ruházati javításokkal összefüggő kiadásait, ami ugyancsak korszerű jelenség.

A terjedelmes tervjelentés befejező része különösen az oktatás, az iskolázottság gyors fejlődéséről közölt imponáló adatokat. A középiskolai tanulók száma 69 százalékkal több, mint öt évvel ezelőtt, a felsőfokú tanintézetek hallgatói pedig kerekén kétszer annyi. A szakmunkásképzés is bővült, a mostani tanévben 37 százalékkal több az ipari tanuló, mint öt évvel ezelőtt volt.

Népgazdasági terveinkben kitárul az egész jövő. A százévek, akik e gazdagodó keretek között tanultak és tanulnak, már e szocialista jövőhöz építik az utat.

B. J.

Hazaérkezett az SZKP XXIII. kongresszusán részt vett magyar pártküldöttség

Vasárnap délelőtt visszaérkezett Budapestre a Magyar Szocialista Munkáspárt küldöttsége, amely Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának vezetésével a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Moszkvában részt vett az SZKP XXIII. kongresszusán. A küldöttség tagjaiként részt vettek a kongresszuson Biszku Béla és Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, a Központi Bizottság titkára, valamint Szipka József, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete.

A küldöttség fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Kállai Gyula, a Politikai Bizottság tagja, a forradalmi munkás-paraszt kor-

mány elnöke, Szirmai István, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára, dr. Korom Mihály, a Központi Bizottság titkára, Benkei András belügyminiszter, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Péter János külügyminiszter és Puja Frigyes, a Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője. Jelen volt a fogadtatásnál N. R. Seleh követtanácsos, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

A magyar küldöttséget Moszkvában a vnukovói repülőtéren L. I. Brezsnyev, az SZKP KB főtítkára; A. N. Koszigin, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, A. P. Kirilenko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a központi

A JK SZ küldöttsége Budapesten

A Jugoszláv Kommunista Szövetségének küldöttsége, amely Aleksandar Rankovicnak, a JK SZ Központi Bizottsága VB tagjának, a Központi Bizottság titkárnak vezetésével részt vett az SZKP XXIII. kongresszusán, hazatérőben átutazott Budapesten. A delegáció az MSZMP Központi Bizottságának meghívására egy napra megszakította útját, s találkozott Szirmai Istvánnal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjával, a Központi Bizottság titkárával, valamint Gáspár Sándorral, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjával.

Béketüntetés a brit fővárosban

(Rádiotelefoto — MTI Külföldi Répszolgálat)

A húsvéti béke menet résztvevői hétfőn Londonban, a Trafalgar téren naggyűlést tartottak. A rendőrség megtámadta a naggyűlés közönségét és sok tüntetőt letartóztatott. A képen: a rendőrök elhurcolnak néhány tüntetőt. (Tudósítás a 2. oldalon.)

Teljesítette negyedévi tervét a szilikátipar

Adósság cemenből, mészből és téglából

Az Építési Minisztérium szilikátipara az első negyedévben túlteljesítette termelési tervét és csaknem 4 százalékkal több építőanyagot szállított az építőiparnak, mint múlt év első három hónapjában. A szilikátiparon belül a kő- és a kavicsbányászat számottevően túlteljesítette előirányzatát.

A szilikátipari üzemek dolgozói tervben felül adták az építőnek 1,2 millió tetőcserepet és mintegy 25 000 négyzetméter tetőpalát és hullámlemez is. Kedvezőtlenebb viszont a helyzet a kő- és téglatermelésben. Cemenből és mészből ugyan 8-9 százalékkal többet termeltek mint múlt év első három hónapjában, de az 1966 első negyedévi előirányzatot mégsem teljesítették. Mészből mintegy 10 000, cemenből 8000 tonnával maradtak adósság. Egetett téglából a kedvezőtlen időjárás és sok elemi kár miatt annyit sem gyártottak, mint 1965 első negyedévében.

Majdnem 10 millió téglagyártása maradt el. A téglagyártás és a mészipar vezetői most rendkívüli intézkedésekkel segítik az üzemek munkáját, s remélhető, hogy a nyáron, a nagy építési idényben pótolják a tartozást. (MTI)

Az egészségügyi ellátás tökéletesítéséért

A városi tanács vb ülése

A szegedi m. j. városi tanács vegreható bizottsága tegnap, kedden délelőtt ülésezett. Tárgyalta — egyebek között — Szeged egészségügyi ellátásának néhány kérdését, dr. Keresztes Lászlónak, az Egészségügyi Minisztérium főosztály-vezetőjének előterjesztésében. A témát a városi tanács vb felkérésére ugyanis az

Egészségügyi Minisztérium szakfőosztályai vizsgálták.

Az előterjesztés, majd az ezt követő vita megállapította, hogy Szeged egészségügyi ellátottsága fejlődik, általában jónak ítelhető. Szegeden nemcsak a város és a járás, hanem egész Dél-Magyarország betegeit kezelik, s a gyógyító munka igen eredményes. A városi tanács egészségügyi osztálya feladatait magasabb színvonalon teljesíti most, mint korábban. Az egészségügyi ellátás több területén azonban Szegeden a mostani állapotok nem kielégítőek. Mutatkozik ez a szakrendelések zsúfoltságában, az idegyógyászati intézet ágyszámának elégtelenségében stb.

Szegeden a fekvőbeteg-ellátás jó feltételei többnyire adottak. A gyógyintézetek ágytszáma — kivéve különösen az ideg-elembeteg gyógyintézet — országosan is jó. A városi kórházban a gyógyításhoz egyre több a korszerű műszer, felszerelés. Az utóbbi években sokat fejlődött a kórház laboratóriuma, amely ma már nemcsak a betegvizsgálatokhoz, hanem a tudományos munkához is támogatást nyújt. Korszerűsödött a röntgenállomány is. A városi kórház is minden tekintetben alkalmas arra, hogy jól végezze a megelőző-gyógyító munkát. Szükséges viszont — állapították meg —, hogy a kórház osz-

tályai és a szakorvosi rendelőintézet között szoros legyen az együttműködés, mert ez is növeli a gyógyítás hatékonyságát.

Indokolt mielőbb megteremteni a betegbeutalások jobb, gyorsabb módját. Ezért a szakrendeléseket úgy kell kialakítani, hogy mindazt a vizsgálatot elvégezhesék, ami alapján el tudják dönteni: szükséges-e a beteg gyógyintézetbe utalása. Tökéletesítésre vár a kórházi beutalások módja. A rendelőintézetben a betegirányítási módszer — kezdeményezte a tanácskozás — az adottságok szerint tovább kell enyhíteni, mert ez valamit enyhít a zsúfoltságon.

A gyermekegészségügyi ellátás 0—14 éves korig Szegeden — egyedül itt hazánkban — a felnőtt ellátástól teljesen elkülönül, például szervezett. A csecsemőhalálozás öröndetesén évről évre csökken. Míg 1962-ben 45,3 ezrelék volt Szegeden, addig tavaly 28,8 ezrelékre csökkent, ami lényegesen alacsonyabb az országos átlagnál.

A koraszülések Szegeden is gondot jelentenek. Az eredmények azonban mind a megelőzésben, mind a gyógyításban példásan jók. Ezért szó van arról, hogy az Egészségügyi Minisztérium Szegedet különleges koraszülött gondozási területté jelölt ki, s a megelőzés, gyógyítás tapasztalatait országosan hasznosítja.

Tavaszi nektárgyűjtés Megkezdődött a méhek legeltetése

Méhek milliói szálltak meg a Tisza és a Maros menti füzeseket: megkezdődött a zűmmögő családok tavaszi legeltetése. Az árterekről mindenütt visszahúzódott a víz a mederbe, s a méhészek a kedvező alkalmat kihasználva, sorra helyezik ki a kaptárokat. A folyómenti legeltetés nem tart sokáig, innét a virágpompát öltő gyümölcsösökbe, barackos-cseresznyés- és almáskertekbe telepítik a szorgalmas rovarokat, amelyek kétszerez hasznát hajtának: egyrészt nektárt gyűjtenek, másrészt elősegítik a virágok gyors beporzását.

A nagy vándorlathatás május derekán kezdődik, ami-

kor akácmezgyűjtő körútra viszik a családokat. Csongrád és Bács megyében, a sándorfalvi, sövényházi, ászotthalmi és kelebiai erdőkben kezdik, majd Pest és Hajdú-Bihar megyében — többek között a debreceni Nagyerdőben — folytatják, s az utolsó állomás Nógrád megye lesz, ahol a legkésőbb nyílnak az akácvirágok. Csongrád megyében a csokorportok, a tsz-ek és méhészeti szövetkezetek mintegy tizenkilencezer családdal rendelkeznek. A legeltetés jó volt és felkészültek az új idényre: huszonegy és fél vagon méz átadására kötöttek szerződést.